

בס"ד

מסמך הלימה בהיסטוריה חמ"ד

חטיבות 'מיישוב למדינה' ו'מדינת ישראל'

עולים חדשים

חלק שני

תשפ"ו

שימו לב!

להלן קישור למארגן הלימודים הדינמי שבו יש הצעות למערכי שיעור בכל

נושאי הלימוד : [קישור למארגן לימוד דינמי](#)

בתכנית הלימודים חלק שני יש 2 חטיבות שיפורטו להלן :

1. מיישוב למדינה
2. מדינת ישראל

רשימת נושאי הלימוד	רשימת תתי הנושאים שיילמדו	רשימת תתי הנושאים שלא יילמדו
חטיבת מיישוב הארץ להקמת מדינה בארץ ישראל		
היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופה העות'מאנית משלהי המאה ה-19 עד תום מלחמת העולם הראשונה	ישוב חדש יילמד כמונח בין מסורת לחידוש — סוגיות בשאלת אופיו של "היישוב החדש": תחיית השפה העברית-בן יהודה, מלחמת השפות; הצביון הדתי של היישוב: — ניסיונות לקירוב חילונים — מסע הרבנים למושבות	"יישוב ישן" -פולמוס השמיטה
היישוב היהודי במעבר משלטון עות'מאני לשלטון המנדט הבריטי	תרומת המנדט להנחת היסודות לבית הלאומי היהודי 1. הצהרת בלפור ומשמעותה 2. המנדט הבריטי על ארץ ישראל	
צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל		הגורמים להתחזקות זהות לאומית ערבית פלסטינית בארץ ישראל • קיום מרכיבי זהות אחדים בקרב ערביי ארץ ישראל לפני מלחמת העולם

הראשונה : זהויות דתיות, זהות עות'מאנית, זהות ערבית, זהויות משפחתיות ואזוריות — "סוריה הגדולה"		
• דילמות בשאלת הזהות של הערבים בארץ-ישראל עם תום המלחמה : "פלסטיין" או "סוריה הגדולה"		
	הגוש הדתי (עמודים 171-173 בספר "השיבה לציון") יש ללמד נושא זה על פי ערכת פר"ח - הפועל המזרחי	מוסדות היישוב היהודי בארץ-ישראל
ההכשרות החלוציות בארצות האסלאם	החלוץ הדתי, הפועל המזרחי הקיבוץ הדתי יש ללמד נושא זה על פי ערכת פר"ח - הפועל המזרחי	העלייה לארץ-ישראל וההתיישבות בה
— הוויכוח על דרכי התגובה האסטרטגיות של יישובי "חומה ומגדל"	השפעות העימות על היישוב היהודי ועל הערבים בארץ-ישראל : ביטויי העימות : 1936-1939 — גורמים ומאפיינים השפעות העימות על היישוב היהודי — מדיניות הביטחון של היישוב :	העימות הערבי-יהודי עד מלחמת העולם השנייה

	הקמת "כוח המגן" והוויכוח 'הבלגה מול תגובה' (ההגנה ואצ"ל) — התערערות מצב היהודים בארצות האסלאם (הפרהוד) - ועדת פיל, הצעת החלוקה הספר הלבן השלישי	
הדילמות ביישוב לנוכח המלחמה והשוואה שיתוף פעולה עם הבריטים בצד מאבק בהם תוכניות פעולה נגד האיום הגרמני על ארץ ישראל — הקמת הפלמ"ח — ההתגייסות לצבא הבריטי והקמת הבריגדה — הכרזת המרד של האצ"ל והלח"י		היישוב היהודי בארץ- ישראל בזמן מלמת העולם השנייה
	מה הביא לסיום המנדט הבריטי על ארץ ישראל? מי "גירש" את הבריטים? 1. מאבק היישוב לגווניו במדיניות הבריטית: בהתיישבות, כגון גוש עציון ה"העפלה" — העלייה הבלתי לגלית נתיבי הים והיבשה מאירופה ומארצות האסלאם	מדינה בדרך — היישוב היהודי בארץ ישראל 1945-1947

	המאבק הצבאי : הפורשים — האצ"ל והלח"י והמאבק בבריטים — תנועת המרי ופירוקה • מסירת המנדט לאו"ם : -הצעת החלוקה — החלטת האו"ם מכ"ט בנובמבר על חלוקת ארץ-ישראל לשתי מדינות	
		חטיבת מדינת ישראל

הקמת מדינת ישראל	מלחמת העצמאות, שלב א' — יילמד בהתאם לתוכנית פר"ח: ערכת פר"ח תוצאות המלחמה: - בעיית הפליטים — פליטים יהודים מארצות ערב — הסכמי שביתת הנשק וקביעת גבולות המדינה	מלחמת העצמאות, שלב ב — מונח
כינון השלטון במדינת ישראל הריבונית		מימוש הריבוניות ועיצוב הריבוניות הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם פירוק המחתרות, פרשת "אלטלנה"
עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל	העליות בעשורים הראשונים לאחר קום המדינה העליות ומאפייניהן: גלי העליות עד 1951 גלי העליות 1953-1954 ואילך — מדיניות "כור ההיתוך" העלייה מברית המועצות בשנות השבעים — יילמד בהתאם לתוכנית פר"ח	

	העלייה מאתיופיה — יילמד בהתאם לתוכנית פר"ח ערכת פר"ח	
קונפליקטים מרכזיים על עיצוב דמותה של החברה הישראלית. יש לבחור קונפליקט אחד מבין הארבעה האלה: 1. הוויכוח על השילומים מגרמניה 2. משפט אייכמן 3. אירועי ואדי סאליב 4. הפנתרים השחורים		החברה הישראלית
מלחמת יום הכיפורים הסכסוך הפלסטיני-ישראלי ויוזמות מדיניות — יחסי ישראל ומדינות ערב	מלחמת ששת הימים	יחסי מדינת ישראל והעולם הערב

